

Bondequiz

Spørgsmål og svar på bondequiz fra og med runde 2

Runde 2

1. Hvilket af de nedennævnte problemer vil normalt være det mindste for landsbykvinder i mange u-lande?

- A) Der er for langt til indkøbsmuligheder.
- B) Det er svært at komme til at mødes med andre kvinder på egne præmisser.
- C) Mange mænd drikker og det undergraver familien.
- D) Det er svært at takke nej til sex - manden i huset bestemmer.
- E) Der mangler gode håndværkere, så det er yderst svært at få repareret f.eks. TV eller køleskab, når de går i stykker.
- F) Man ved ikke om man har råd til de nødvendige ting til børnene næste år.

2. Mange familier på landet står op ved solopgang, også selvom klokken kun er 4 om morgenen. Hvorfor?

- A) På grund af hanegal og fuglekvidder er det ganske simpelt umuligt at sove mere.
- B) Fordi arbejdsdagen i marken er så lang, at de må stå tidligt op.
- C) Fordi de normalt ikke har el, så de går også tidligt i seng.
- D) Fordi deres dyr skal fodres.

3. Mange familier på lande har mange børn, selvom det er svært sørge godt for alle. Hvorfor mon?

- B) De ønsker mange børn for at have nogen til at forsørge sig, hvis de bliver gamle.
- C) De har ikke lært at bruge prævention.
- D) Det er svært at få fat i prævention så langt ude på landet.
- E) Hvor meget betaler verdens forbrugere ca. for kaffe I alt på et år?

Runde 3

4. Lån af penge er for kaffebønder et stort problem – hvorfor?

- A) De skal bruge det for at starte, men det er også den største årsag til at familiebrug dør.
- B) Bonden skal bruge pengene, men ingen vil låne ham dem.
- C) Bankerne vil gerne låne penge til bønderne, men bønderne ved ikke de har muligheden.

5. Din nabo har overvejet at stoppe som kaffebonde og producere majs i stedet, men er gået bort fra tanken igen. Hvorfor tror du?

- A) Folk snobber efter udenlandske varer – derfor er det svært at sælge den lokale majs.
- B) Han kan ikke konkurrere på prisen fordi den udenlandske majs får støtte fra det land, der har eksporteret den.
- C) Det er svært at dyrke majs i bjergene fordi det blæser for meget.

6. Hvad er et kooperativ?

- A) En bygning som står centralt i landsbyen, lidt af et medborgerhus.
- B) En stor virksomhed som har filialer i adskillige lande.
- C) En form for socialisme hvor alle deler udbyttet af jorden.
- D) En andelsforening hvor medlemmerne går sammen for at presse prisen på sin vare op
- E) Kaffeproduktion

Runde 4

7. Hvor længe tager det fra det man sår et frø til man kan høste kaffe?

- A) 1 år
- B) 3 år
- C) 10 år

8. Hvornår plukker du dine bønner, hvis du ønsker den bedste kvalitet (og den bedste pris)?

- A) Når de er røde.
- B) Når de er grønne.
- C) Når de er chokoladebrune.

9. Hvorfor ser din kaffebusk sådan her ud? (Billede bladrust)

- A) For meget sol
- B) Et svampeangreb
- C) Det er efterår

Runde 5

11. Bønder i u-lande skal ofte ernære deres familie med et areal på 10 hektar eller endnu mindre (i Danmark er det gennemsnitlige landbrug ca. 60 ha.). Hvor meget af verdens kaffe dyrkes mon på småbrug med op til 10 hektar

- A) Under 10 pct
- B) Over 70 pct
- C) Ca halvdelen

12. Din nabo vil starte at dyrke Robusta kaffe, hvorfor synes du det er en dårlig idé?

- A) I bor på 1.800 meters højde
- B) Planten tål ikke skadedyrsangreb lige så godt.
- C) Ingen køber Robusta kaffe.

Generelt mærkeordninger

Runde 6

13. Din nabo har overvejet at stoppe som kaffebonde og producere tomater, men har opgivet ideen. Hvorfor?
- A) Det er svært at få tomaterne frem til marked i en større by før de bliver dårlige.
  - B) Tomatplanten tilhører natskyggefamilien, der kan give bonden alvorlig eksem
  - C) Tomater er et luksusprodukt, som kun de rigeste har råd til
14. Der findes to hovedformer for kaffedyrkning, med solkaffe og skygekaffe. Hvad er forskellen?
- A) Skygekaffe er en anelse mere bitter end solkaffe, da den ikke får så mange soltimer
  - B) Skygekaffe er en mere miljøvenlig dyrkningsform, hvor høje træer beskytter kaffen mod hede og storme.
  - C) Skygetræer er kaffetræer, der er så høje og tætte, at solens stråler aldrig når jorden under kaffetræet
15. Hvorfor er det en risiko ved at starte økologisk landbrug?
- A) Hvis man ikke kan brug kemiske bekæmpelsesmidler er planten mere udsat og man kan derfor risikere at få mindre produktion.
  - B) Det er ikke sikkert at der er nok købere.
  - C) Det er en lang proces for at få certificeringen, processen er bekostelig hvilket gør at bonden løber en stor økonomisk risiko.
  - D) Alle ovenstående.

Fair trade

Runde 7

16. Hvad er fordelene ved at sælge med Fairtrade-ordningen?
- A) Man får mulighed for at sælge en vis mængde hvert år til butikkerne.
  - B) Man får en mindstepris for det man sælger uanset hvordan prisen er på verdensmarkedet.
  - C) Hvis man er med i Fairtradeordning får man adgang til velfærdsgoder som f.eks. lægehjælp.
17. Kan man smage at en bestemt kaffe er Fairtrade?
- A) Ja, den smager knap så godt som anden kaffe fordi den er produceret under fattige og primitive forhold.
  - B) Ja, den smager bedre end det meste anden kaffe, fordi Fairtrade-bønder anstrenger sig mere.
  - C) Nej, der findes Fairtrade-kaffe af meget forskellig kvalitet.

18. Hvilket krav stilles der til kaffebønderne, for at de kan få certifikatet?

- A) Deres produktion er økologisk.
- B) Bønderne er gældfrie.
- C) Bønderne er organiserede i kooperativ.
- D) Bønderne ejer jorden de arbejder på.
- E) Alle ovenstående.

Runde 8

19. Spiller miljø nogen rolle for, om man kan få lov at sælge med Fairtrademærke?

- D) Ja, varerne skal være økologiske.
- E) Ja, miljøet skal tænkes ind i landbruget, så det gradvis bliver mere miljøvenligt.
- F) Nej, miljø har ikke noget med Fairtrade at gøre.

20. Hvem kontrollerer, at de krav der er til Fairtradeprodukter rent faktisk bliver overholdt?

- A) FN
- B) Staten i det pågældende u-land
- C) En uafhængig kontrolorganisation, der kommer på besøg
- D) Bønderne holde øje med hinanden

21. Hvilket af de følgende krav skal et kooperativ opfylde for at få lov til at sælge Fairtradekaffe?

- A) Der skal være demokrati i kooperativet
- B) Kooperativets medlemmer skal alle tjene mere end mindstelønnen
- C) Kooperativets medlemmer må højst tjene et vist beløb

Runde 9

22. Hvad er den store fordel med solkaffe fremfor skygge Kaffe?

- A) Solkaffe er bedre for fuglelivet fordi der bruges færre pesticider.
- B) Solkaffe kræver mindre forbrug af pesticider fordi mange af de svampe og insekter, der angriber kaffetræet ikke kan tåle stærk, direkte sol.
- C) Solkaffe dyrkes i marker, hvor der kun er kaffetræer og det giver mindre arbejde og bedre økonomi.

23. Bonden Sufian ejer en hektar jord hvor han dyrker kaffe. Han arbejder 10 timer om dagen, seks dage om ugen, 50 uger om året. Han kan høste ca. 700 kg kaffe. Når handelsmanden kommer køber han kaffe af Sufian for modsvarende 2 kr/kg. Hvis Sufian havde købt en kaffe latte på en café i København for 30 kr, hvor mange timer skulle han så arbejde?

- E) 8
- F) 37
- G) 60

24. Hvor mange espressoer skal caféen sælge for at tjene det samme som Sufian får i årsløn?

- D) 15
- E) 45
- F) 75

Ekstra

1. Hvor stor en del af indtægten fra kaffesalget mistede kaffebønderne i perioden fra 1975-2001

- A) Over 10 pct
- B) $1/3$
- C) Ca $2/3$